

Arbeidsdepartementet
Pb 8019 Dep
0030 OSLO

Sandnes, 31.08.2011

Deres ref:
Saksbehandler Tove Gimre

Vår ref: 200801627-17
Arkiv: E: X05

Høringsuttalelse - utkast til forskrift til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Vi viser til invitasjon til å gi høringsuttalelse til forskrift til lov om sosial tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Nav Sandnes vil komme med følgende kommentarer til forslaget:

Kapittel 1 – Utenlandske statsborgeres rett til sosiale tjenester:

Enkelte forslag og formuleringer bør bli tydeligere og mer presise. Vi vil også her påpeke behovet for et rundskriv som kan være med og utdype paragrafene noe mer.

- §1 2.ledd Unntak fra hovedregelen i 1. ledd:
Hvis personen i en akutt nødssituasjon ikke kan dra omsorg for seg selv, har vedkommende rett til økonomisk stønad og hjelp til å finne midlertidig botilbud. Hjelp gis inntil vedkommende kan få bistand fra hjemlandet. Vi ønsker å legge til i første setning: i en akutt nødssituasjon som er med på å tydeliggjøre tidsaspektet i denne situasjonen.
I siste setning etterlyses en tydeligere tidsbegrensning. I høringsnotatet står det at dette kan dreie seg om noen arbeidsdager. Foreslår at vilkår for hjelp kan være at vedkommende selv innen 2-3 dager må kontakte representant fra hjemlandet, eller UDI.
Informasjon om hvordan vedkommende skal forholde seg iht §4 Hovedregel.
- 3.ledd Kommentar: Kan vi sende tilbake personer som har bolig i utlandet og ikke gi dem midlertidig bolig? Nordisk/EØS. Tidsbegrensning? Vil gjerne få en tydelig avklaring.
- 4.ledd Kommentar: Viktig utvidelse/presisering.
Det ville være gunstig med et tidsperspektiv og etterstrebe hurtig saksbehandling, som ville være bra for alle involverte parter.

- §2 2.ledd Dersom en person med innvilget opphold i riket på eget initiativ flytter fra statlig innkvartering til en kommune, skal kommunen . . . .
Kan foreslås byttet ut med skal. Det vurderes at den mulighet for skjønn som ordet kan åpner for, gir rom for ulikhet/forskjellsbehandling i de forskjellige kommuner. Hovedregelen bør understrekes med skal og unntaket med kan.
- Det er ønskelig med en presisering av at kommunene kan vise vedkommende tilbake til statlig mottak, uavhengig av den tiden som har gått etter at vedkommende flyttet fra mottaket. Det har vist seg i praksis at personer har flyttet fra et mottak, bodd hos venner og bekjente en periode før hjelpeapparatet oppsøkes og mottaket nekter å ta dem tilbake om det har gått over 3 mnd.
- ..., kan kommunen vise søker tilbake til det statlige tilbudet, men med mindre dette er åpenbart urimelig.
Hva er åpenbart urimelig? I høringsnotatet side fem, punkt 2.4 tredje avsnitt konkretiseres det med hvilke situasjoner som kan vurderes som åpenbart urimelig. Det er ønskelig at det kommer en slik presisering i selve forskriften eller i et rundskriv.
- §3 3.ledd Foreslår en endring av tekst: Hvis flyttingen ikke er avtalt, skal tilflyttingskommunen vise søker tilbake til bosettingskommunen, med mindre dette er åpenbart urimelig. Ønskelig med en presisering hva som menes med åpenbart urimelig. I høringsnotatet beskriver de situasjoner som kan være åpenbart urimelig og det vil være viktig at det også kommer tydelig frem i forskrift eller i et rundskriv.
Vi ønsker også en presisering av begrepet selvforsørget i noe tid, jfr. Punkt 2.5, side seks i høringsnotatet
- Se kommentarer knyttet til §2 - 2.ledd.
- §4 2.ledd Kan personen ikke dra omsorg for seg selv, og har vedkommende ikke et statlig tilbud om innkvartering, har søkeren i en akutt (foreslått endring) nødssituasjon rett til økonomisk stønad.
Hjelp gis inntil vedkommende i praksis vil kunne forlate landet.
Tidsperspektivet er noe presisert i høringsnotatet pkt. 2.6 side syv, sjetten avsnitt og side åtte, andre avsnitt, men det bør presiseres bedre i selve forskriftsteksten og/eller i et rundskriv.
- I samme pkt. 2.6, side 8, fjerde avsnitt stilles spørsmålstegn ved om §4, andre ledd er tilstrekkelig ift personer som har tvungent psykisk helsevern.
Det som står i høringsnotatet under punkt 2.6, side 8, tredje avsnitt, gir en utdypende forklaring på § 4, andre ledd. Dette må komme frem i et rundskriv hvis paragrafen skal kunne forstås.

EØS-borgere:

I høringsnotatet, kapittel 2, punkt 2.3 "Om bopel i Norge" så stiller vi spørsmål i forbindelse med registreringsbevisets varighet og oppfyllelse av vilkår. I dag blir registreringsbeviset gitt på ubestemt tid. Hvem sjekker om vilkårene for å ha registreringsbevis er tilstede? Har/bør NAV noen opplysningsplikt?

Under punkt 2.3 står det skrevet at det i utgangspunkt blir stilt krav til EØS-borgere om at de må forsørge seg selv og ikke være avhengige av ytelse fra det landet de oppholder seg i, og at grensen generelt går ved uvanlig bruk av velferdsordninger som økonomisk stønad. I punkt 2.3 avsnitt 5 brukes begrepet "*uvanlig bruk*". Her er det ønskelig med en presisering i forskriften, på hvorvidt EØS-borgere som ikke kan forsørge seg selv, vil ha rett på økonomisk sosialhjelp.

I punkt 2.3 avsnitt 4 er begrepet *en periode* brukt: "Arbeidstakere ...oppretholder sin status en periode dersom de har blitt midlertidig arbeidsuføre eller ufrivillig arbeidsløse. Hva menes med en periode, 1 måned, 3 måneder?"

Kapittel 2: Kvalifiseringsprogrammet

- § 7 1.ledd Loven nevner opplæringstiltak i forbindelse med innhold i kvalifiseringsprogrammet, det gjør ikke forskriften. Vi tenker det kan være hensiktsmessig å si noe om dette også i forskriften, også i forbindelse med hvilken opplæring som kan være aktuell. Kan norskopplæring for de som ikke har rettigheter i introduksjonsprogrammet være en "hovedaktivitet"?
- § 7 3.ledd Det at programmet skal være på full tid og at brukeren må sette av 37 ½ time per uke synes vi er en viktig presisering i forskriften.
- § 8 I høringsnotatet s.11 avsnitt 6 står følgende setning: "Synes målsettingen i utgangspunktet urealistisk innenfor et toårs perspektiv, bør man vurdere andre tiltak enn kvalifiseringsprogrammet". Vi mener at denne setningen også bør stå skrevet i forskriften.

Det som står beskrevet på s. 11 i de to siste avsnittene i høringsnotatet om målsettingen med kvalifiseringsprogrammet, hensiktsmessig tidspunkt for å begynne i programmet og om deltakere som deltar i programmet uten tiltak og oppfølging bør også utdypes i forskriften og/eller inn i et rundskriv.

Kommentarer til kvalifiseringsprogrammets varighet maks tid: 2,5 år:

Det er nå to år siden Kvalifiseringsprogrammet startet. I flere tilfeller har brukere vært innvilget program, uten at de har fått ønskelig og tilstrekkelig oppfølging fra Nav. Dette bunner i at Nav har vært i en etableringsfase, med manglende kapasitet/fokus på oppfølging. Dette har ført til at flere brukere etter forskriften, har brukt opp retten sin til kvalifiseringsprogrammet uten at de nødvendigvis har kommet i arbeid. Flere av dem vil kunne ha behov for/nytte av ytterligere tid i kvalifiseringsprogrammet.

Vi forutsetter at forskriften gjøres gjeldende fra den dagen den blir vedtatt og at den ikke får tilbakevirkende kraft for de som allerede har vært i kvalifiseringsprogrammet. Dvs at de som allerede har deltatt, får en forlenget mulighet i fht de som kommer nye inn i programmet.

Hensikten med innføringen av Kvalifiseringsprogrammet skulle bl.a være å bekjempe fattigdom. Selv om veileder har vurdert at bruker vil kunne komme i arbeid i løpet av 2 år, så viser det seg at ikke alle klarer det. Dette vil bety at noen må tilbake til sosialhjelp og dermed ned i ytelse. Vi stiller spørsmål om det ikke må gis rom for en ytterligere forlengelse av vedtak, utover 2,5 år. Dette vil også være i tråd med at programmet skal *tilpasses den enkelte* brukers behov for oppfølging.

Det står i forskriften at en ikke skal iverksett et program hvis en vurderer at vedkommende ikke kan komme i arbeid i løpet av en 2 års periode. Dette virker som en innsnevring i fht de tidligste signalene rundt KVP om at dette var et tilbud for de svakeste, en skulle kunne vektlegge det å få fast rytme, motivasjon, etc. som de første skritt på veien mot jobb. Flere vil kunne ha behov for et lengre tidsperspektiv enn 2.5 år før de er i jobb. Ytre forhold som tilgang på arbeid/hvordan arbeidsmarkedet er for øyeblikket, vil også ha påvirkning på hvor "lett" det er å få jobb. Det er behov for at det presiseres tydeligere i forskriften om hva som må være på plass fra NAV sin side før ytelsen starter jfr. Lovens § 29 bokstav c, jfr. siste avsnitt, s. 11 i høringsnotatet.

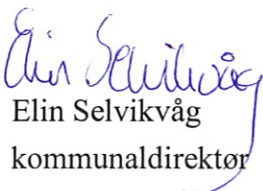
§ 9 Barnetillegget bør være indeksregulert.

§ 19 Vi stiller spørsmål ved om det kan være riktig at deltakere i kvalifiseringsprogrammet skal motta kvalifiseringsstønad de første 6 ukene etter fødsel når vedkommende samtidig mottar engangsstønaden. Kvalifiseringsprogrammet sammenlignes med introduksjonsprogrammet, men her kan det allikevel være en forskjell da ikke alle i introduksjonsprogrammet vil ha rett på engangsstønaden etter folketrygden.

§ 23 Når det gjelder regler om ferie, mener vi at de bør legges tett opp til hvordan arbeidslivets regler og krav er. På den måten kan de fungere som en forberedelse til å komme ut i arbeidslivet slik at overgangen til arbeidslivet ikke blir for stor. Samtidig ser vi at det blir vanskelig med opptjening et kalenderår i forveien.

Reglene for ferieavvikling kunne med fordel vært presisert nærmere i retningslinjene. Det ville være ønskelig å vite noe mer om hvor fort etter oppstart en kan ta ut ferie og om lengden på ferien vil være avhengig av hvor lang tid en har vært i programmet.

Med hilsen

Elin Selvikvåg
kommunaldirektør

Ågot Vatnedal
Leder NAV Sandnes